

Verzoek om een prejudiciële beslissing ingediend door het Tribunale di Bolzano op 19 juni 2009 — Strafzaak tegen Martha Nussbaumer

(Zaak C-224/09)

(2009/C 205/42)

Procestaal: Italiaans

Verwijzende rechter

Tribunale di Bolzano

Partij in de strafzaak

Martha Nussbaumer

Prejudiciële vragen

- 1) Is decreto legislativo nr. 81 van 9 april 2008, in het bijzonder de bij artikel 90, lid 11, ingevoerde regeling, in strijd met artikel 3 van richtlijn 92/57/EEG van 24 juni 1992 ⁽¹⁾, voor zover daarbij voor een bouwplaats waarop verscheidene ondernemingen werkzaam zullen zijn, — ongeacht de aard van de werken en ongeacht of er sprake is van de in bijlage II bij deze richtlijn genoemde bijzondere gevaren — wordt afgeweken van de verplichting van de opdrachtgever of de bouwdirectie om voor particuliere werken waarvoor geen bouwvergunning vereist is, een coördinator voor de uitwerking van het ontwerp aan te stellen als bedoeld in artikel 3, lid 3, van deze richtlijn?
- 2) Is decreto nr. 81 van 9 april 2008, in het bijzonder de bij artikel 90, lid 11, ingevoerde regeling, in strijd met artikel 3 van richtlijn 92/57/EEG van 24 juni 1992, wat de verplichting van de opdrachtgever of de bouwdirectie betreft om in alle gevallen een coördinator aan te stellen gedurende de verwezenlijking van het werk op de bouwplaats ongeacht het type werken, dus ook in het geval van particuliere werken waarvoor geen bouwvergunning vereist is die wel de in bijlage II bij de richtlijn bedoelde gevaren kunnen meebrengen?
- 3) Is artikel 90, lid 11, van decreto legislativo nr. 81 van 9 april 2008, voor zover daarin is voorzien in de verplichting van de uitvoeringscoördinator om een veiligheidsplan op te stellen alleen in het geval waarin, wanneer het gaat om particuliere werken waarvoor geen bouwvergunning vereist is, andere ondernemingen bij het bouwwerk worden betrokken naast de eerste waaraan de werken oorspronkelijk waren opgedragen, in strijd met artikel 3 van richtlijn 92/57/EEG van 24 juni 1992, dat vereist dat in alle gevallen een uitvoeringscoördinator wordt aangesteld, ongeacht het type werken, en dat uitsluit dat wordt afgeweken van de verplichting om een veiligheids- en gezondheidsplan op te

stellen wanneer het gaat om werken die bijzondere gevaren meebrengen zoals genoemd in bijlage II bij deze richtlijn?

⁽¹⁾ PB L 245, blz. 6.

Verzoek om een prejudiciële beslissing ingediend door de Giudice di pace di Cortona (Italië) op 19 juni 2009 — Edyta Joanna Jakubowska/Alessandro Maneggia

(Zaak C-225/09)

(2009/C 205/43)

Procestaal: Italiaans

Verwijzende rechter

Giudice di pace di Cortona

Partijen in het hoofdgeding

Verzoekende partij: Edyta Joanna Jakubowska

Verwerende partij: Alessandro Maneggia

Prejudiciële vragen

- 1) Moeten de artikelen 3, sub g, 4, 10, 81 en 98 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap aldus worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen een nationale regeling zoals die van de artikelen 1 en 2 van Legge nr. 339 van 25 november 2003, die opnieuw de regel invoert dat werknemers in de publieke sector die deeltijds werken, het beroep van advocaat niet mogen uitoefenen en die deze werknemers die reeds zijn toegelaten om het beroep van advocaat uit te oefenen, verbiedt om dit te doen, door te bepalen dat die advocaten door de bevoegde raad van de orde van advocaten van de balie worden geschrapt, behoudens wanneer de werknemer kiest voor beëindiging van het dienstverband?
- 2) Moeten de artikelen 3, sub g, 4, 10 en 98 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap aldus worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen een nationale regeling zoals die van de artikelen 1 en 2 van Legge nr. 339 van 25 november 2003, die opnieuw de regel invoert dat werknemers in de publieke sector die deeltijds werken, het beroep van advocaat niet mogen uitoefenen en die deze werknemers die reeds zijn toegelaten om het beroep van advocaat uit te oefenen, verbiedt om dit te doen, door te bepalen dat die advocaten door de bevoegde raad van de orde van advocaten van de balie worden geschrapt, behoudens wanneer de werknemer kiest voor beëindiging van het dienstverband?

- 3) Moet artikel 6 van richtlijn 77/249/EEG ⁽¹⁾ van de Raad van 22 maart 1977 tot vergemakkelijking van de daadwerkelijke uitoefening door advocaten van het vrij verrichten van diensten, dat bepaalt dat „[e]lke lidstaat [...] advocaten in loondienst die door een arbeidsovereenkomst aan een overheids- of een particuliere onderneming zijn verbonden, [kan] uitsluiten van de uitoefening van de werkzaamheden betreffende de vertegenwoordiging en de verdediging in rechte van deze onderneming, voor zover de in deze staat gevestigde advocaten niet gemachtigd zijn deze werkzaamheden uit te oefenen” aldus worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een nationale regeling zoals die van de artikelen 1 en 2 van Legge nr. 339 van 25 november 2003, die opnieuw de regel invoert dat werknemers in de publieke sector die deeltijds werken, het beroep van advocaat niet mogen uitoefenen en die deze werknemers die reeds zijn toegelaten om het beroep van advocaat uit te oefenen, verbiedt om dit te doen, door te bepalen dat die advocaten door de bevoegde raad van de orde van advocaten van de balie worden geschrapt, behoudens wanneer de werknemer kiest voor beëindiging van het dienstverband, wanneer die nationale regeling ook geldt voor advocaten in loondienst die uit hoofde van de vrije dienstverlening het beroep van advocaat uitoefenen?
- 4) Moet artikel 8 van richtlijn 98/5/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 1998 ter vergemakkelijking van de permanente uitoefening van het beroep van advocaat in een andere lidstaat dan die waar de beroepskwalificatie is verworven, dat bepaalt dat „[d]e in de lidstaat van ontvangst onder zijn oorspronkelijke beroepstitel ingeschreven advocaat [...] zijn beroep in loondienst bij een andere advocaat, bij een samenwerkingsverband van advocaten of een advocatenkantoor of bij een publiek- of privaatrechtelijke onderneming [mag] uitoefenen, voor zover de lidstaat van ontvangst zulks voor de onder de beroepstitel van die lidstaat ingeschreven advocaten toestaat” aldus worden uitgelegd dat het niet geldt voor advocaten die deeltijds in de publieke sector werken?
- 5) Verzetten de algemene beginselen van gemeenschapsrecht van bescherming van gewettigd vertrouwen en verworven rechten zich tegen een nationale regeling zoals die van de artikelen 1 en 2 van Legge nr. 339 van 25 november 2003, die opnieuw de regel invoert dat werknemers in de publieke sector die deeltijds werken, het beroep van advocaat niet mogen uitoefenen en die ook geldt voor advocaten die reeds aan de balie waren ingeschreven op de datum van inwerkingtreding van Legge nr. 339 van 2003, die in artikel 2 enkel voorziet in een kort „moratorium” voor het maken van de keuze tussen werken in loondienst en de uitoefening van het beroep van advocaat?

⁽¹⁾ PB L 78, blz. 17.

Verzoek om een prejudiciële beslissing ingediend door het Tribunale ordinario di Torino (Italië) op 22 juni 2009 — Antonino Accardo e.a./Comune di Torino

(Zaak C-227/09)

(2009/C 205/44)

Procestaal: Italiaans

Verwijzende rechter

Tribunale ordinario di Torino

Partijen in het hoofdgeding

Verzoekende partijen: Antonino Accardo, Viola Acella, Antonio Acuto, Domenico Ambrisi, Paolo Battaglino, Riccardo Bevilacqua, Fabrizio Bolla, Daniela Bottazzi, Roberto Brossa, Luigi Calabro', Roberto Cammardella, Michelangelo Capaldi, Giorgio Castellaro, Davide Cauda, Tatiana Chiampo, Alessia Ciaravino, Alessandro Cicero, Paolo Curtabbi, Paolo Dabbene, Mauro D'Angelo, Giancarlo Destefanis, Mario Di Brita, Bianca Di Capua, Michele Di Chio, Marina Ferrero, Gino Forlani, Giovanni Galvagno, Sonia Genisio, Laura Dora Genovese, Sonia Gili, Maria Gualtieri, Gaetano La Spina, Maurizio Loggia, Giovanni Lucchetta, Sandra Magoga, Manuela Manfredi, Fabrizio Maschio, Sonia Mignone, Daniela Minissale, Domenico Mondello, Veronica Mossa, Plinio Paduano, Barbaro Pallavidino, Monica Palumbo, Michele Paschetto, Frederica, Peinetti, Nadia Pizzimenti, Gianluca Ponzo, Enrico Pozzato, Gaetano Puccio, Danilo Ranzani, Pergiani Riso, Luisa Rossi, Paola Sabia, Renzo Sangiano, Davide Scagno, Paola Settia, Raffaella Sottoriva, Rossana Trancuccio, Fulvia Varotto, Giampiero Zucca, Fabrizio Lacognata, Guido Mandia, Luigi Rigon, Daniele Sgavetti

Verwerende partij: Comune di Torino

Prejudiciële vragen

- 1) Moeten de artikelen 5, 17 en 18 van richtlijn 93/104/EG ⁽¹⁾ van de Raad van 23 november 1993 betreffende een aantal aspecten van de organisatie van de arbeidstijd, aldus worden uitgelegd dat zij rechtstreeks kunnen worden toegepast in de rechtsorde van een lidstaat, ongeacht of deze richtlijn al dan niet formeel in nationaal recht is omgezet dan wel los van nationale bepalingen die de toepasselijkheid ervan beperken tot een aantal beroepscategorieën, in een geding waarin de sociale partners conform die richtlijn zijn opgetreden?
- 2) Moeten de rechters van een lidstaat, ongeacht een dergelijke rechtstreekse werking, een nog niet in nationaal recht omgezette richtlijn dan wel een richtlijn waarvan de toepasselijkheid, na omzetting in nationaal recht, door nationale bepalingen lijkt te worden uitgesloten, hoe dan ook als maatstaf gebruiken voor de uitlegging van het nationale recht en dus als referentiebasis ter oplossing van eventuele uitleggingsproblemen?